

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četr leta	6—	četr leta	5—
na mesec	2—	na mesec	1—

fv upravnemu prejemam:

Inšeracija vseh dan zvezd izvenudi nadajoče in premisla.

Inserati veljajo: petrostopna petit vista za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se posiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.

to je administrativne stvari.

Poznana številka velja 10 dinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatave naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefonski št. 85.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, (v pritičju levo), telefon št. 34.

Gonja proti učiteljstvu.

Tako, kakor izrablja klerikalna stranka svoj vpliv v deželnem šolskem svetu, tako ni delala niti krščansko socijalna stranka na Dunaju, ko je pričela gonjo proti naprednemu učiteljstvu. Pravica in postava — to nima v deželnem šolskem svetu nobenega resnega pomene več, in zato je premisa, na katero je postavljen sobotni članek docelj naprečna. Kar trdi pisatelj sobotnega članka je neresceno, da se namreč učitelju ne more nič zgoditi, če v šoli vestno izpolnjuje svojo dolžnost. To mu pač obeta postava, ali postava je na Kranjskem papir brez vrednosti in se zanjo ravno tisti ne menijo in jo teptajo, ki bi jo morali čuvati. Postava ne obvaruje nobenega učitelja pred krivicami in prav tisti, kdor tako dela, kakor priporoča sobotni člankar naprednim učiteljem, je vzhod vsem postavam pogubljen in pride neusmiljeno pod nož deželnega šolskega sveta.

Pribili smo šele zadnjic zločinsko postopanje klerikalne strahovlade proti nadučitelju Germeku, katerega so v dveh letih dvakrat prestavili in končno ločili njega in ženo. Tako početje se samo oboja in v zadrugi smo, kakšen izraz bi bil primeren za to rokovnjaštvo. Niso se prejavili tega slučaja, že imajo na svojem kanibalskem jedilnem listu druge učitelje. Za danes kot dokaz proti trditvam sobotnega članka se omejimo na slučaj preganjanja učitelja gospoda Stupice. Ta službuje v Dražgošah pri Zeleznikih v selški dolini že 16 let, t. j. ves čas svojega učiteljevanja. Kraji Dražgoše leži visoko v hribih pod Iljovico in je popolnoma ločen od ostalega sveta. Ljudstvo je pošteno in še ne pokvarjeno, obdeluje z največjim trudom svoje polje in ima tudi precej dohodkov iz gozda. Učitelj Stupica je dražgoški rojak, zato se je popolnoma udomačil v tem kraju in si tudi vzel domačinko, iz poštene in premožne hiše, za ženo. Kot učitelj je bil pri šolskih nadzornikih vedno in je še najboljše kvalificiran ter poleg enorazrednice v Dražgošah oskrbuje še ekskuredno solo v Podblici (tudi v hribih). Učitelj Stupica, kot mož ki ljubi svoj rod, je skušal ljudstvu koristiti ne samo v šoli, temveč tudi zunaj šole. Zato je ustanovil pred 12 leti »Bralnovo društvo« in pevski zbor, ki je delal takoreč čudeže v kraju. S pri-

rejanjem poučnih predstav in pošteneh veselic je Dražgoše tako povzdignil, da se ta kraj danes lahko meri z marsikatero veliko vasjo na ravnini, kar se tiče prave ljudske izobrazbe. Ko je premagal točko izobraževalnega polja, posvetil je svoje moči gospodarskemu delu. Ustanovil je za gozdne delavce »Podporno društvo gozdnih delavcev«, ki izvrstno uspeva in je celo dr. Krek po njegem (Stupičevem) receptu ustanovil tako konkurenčno društvo na Češnjici (1 uro od Dražgoš v dolini). Dalje je ustanovil hranilnico in posojilnico, ki Dražgoščan prav dobro koristi. Dve leti sem je v Dražgošah tudi odsek Železniškega »Sokola« in dober tamburaški zbor. Če povemo, da vse delo v teh društvinah posojilnicu vramah gosp. Stupice, je umljivo, da v taki gorski vasi, kjer obstoji še le 16 let ljudska šola, in se vaščani sami preprosti kmetovalci in gozdni delavci, ni dobiti narodnih delavcev, ki bi bili tega zmožni. Sedaj pa še nekaj poudarjam. Gospod Stupica ni morda kak razkrilan političen delavec, temveč je čisto mirna in pohlevna duša; dasiravno po postavi skoraj orjak, nikomur ne skrivi lasu. Dokaz temu dejstvu, da celih 13 let ni imel nobenega javnega nasprotovanja, ker je bil v Dražgošah do pred 4 leti mirni in blagi župnik gospod Boncnej. Ko je odšel ta mož v pokoj, postal je škof v Dražgoše nekega srboritega župnika Fajfarja. Ta je takoj začel rovariti proti gosp. Stupici in res dosegel, da je nekaj ljudi verjelo, da je Stupica velik nepridiprav in še večji škodljivec v Dražgošah. Posebno so začeli na Češnjici, v hiši Čočovega Franecta spletarji proti gosp. Stupici. Fajfar je g. Stupiu odpovedal tudi orgljanje in tudi njegovim pevencem petje. Ustanovil je kot protutez »Bralnemu društvu«, »Katal. izobraževalno društvo«, kjer je zbiral vse tiste elemente, ki danes na smrt sovražijo in preganjajo učitelje. Kovali so razne načrte proti g. Stupici, nazadnje so občinski odbor v Selcih prigrali, da je sklenil proti Stupicu pritožbo, ki je motiviral s tem: da Stupica dela zdražbo med ljudstvom v Dražgošah in po celi selški dolini. Zahtevali niso nič manj, kakor to, naj se Stupica prestavi. S tem upajo v enim udarcem podreti vse izobraževalno in gospodarsko delo v Dražgošah. Napeli so vse strune in sedaj je gonja v tiru in javnost naj samo pričakuje, kdaj se bodo v deželnem šolskem svetu

vsedli k sodbi in čuje — obsodili slovenskega učitelja, da gre iz hribovskega kraja — vrag vedi kam. Mesto, da bi bila šolska oblast vesela v dnu svoje duše, da hoče biti mož s 16 službenimi leti na enorazrednici v hribih, mu pa mečejo polena pod noge in ga hočejo prestaviti, da le ustrežajo tistem kričavemu dr. Kreku, kateremu je obležal učitelj Štipica v želodcu. Vzpričo takih lopovskih mahinacij klerikalne stranke mora napeta struna početi. Baron Schwarz, ki je zadnjo soboto in že prej parkrat dobil pošteno lekcijo v »Učiteljskem Tovarišu«, naj se že končno strezne, ker sicer posledice ne bodo izostale, ker tudi gonja proti učit. bode rodila tak odpor, kakor ga ne pričakujejo niti klerikalni »šmirjoklenci«. Zaključno k temu članku povemo, da nam g. učitelj Štipica ni postal, niti posredno kaj poročal o tej gonji. Stvar ni tajna, temveč že vrabci čivajo po selški dolini, kako se pripravlja križarska vojska proti — učitelju Štipicu.

Kaj pravi k temu pisatelj sobotnega članka? Ali bo zdaj še verjel, da postava učitelja varuje pred klerikalno strahovlado?

Nekdo.

Z vseslovanskega Kongresa v Sofiji.

Po nadrobni razpravi v posamnih sekcijah je plenum slovenskega Kongresa sprejel te-le rezolucije:

Vseslovanska razstava.

Rezolucija, ki jo je predlagal dr. Jaroslav Preis glede vseslovanske razstave se glasi tako-le:

Slovenska konferenca v Pragi je v načelu sprejela predlog, naj se predredi vseslovanska razstava in da se naj v to svrhu ustanove posebni pripravljalni odbori med posamnimi slovenskimi narodi. Češki odbor je izdelal in razposlal na vse narodne komitete natančen načrt o organizaciji vseslovanske razstave ter je ob enem nasvetoval, naj se ta razstava priredi v Moskvi ali Petrogradu leta 1913., eventuelno leta 1915. Ker se pripravljalna dela nadaljujejo in bi bila odložitev razstave neumestna, se naroča českemu odboru, da se do jeseni tekočega leta sporazumi s poedini odbori glede tega, kdaj se naj priredi razstava leta 1913. ali l. 1915.

in kje — dali v Moskvi ali v Petrogradu.

Za slučaj, da bi se to sporazumejeno ne moglo doseči, se daje češkemu odboru pooblastilo, da pripravi vse potrebno, da se vseslovanska razstava otvorja leta 1915. v Pragi v smislu onega programa, ki ga je izdelal češki odbor in ki ga je odobril izvrševalni odbor za slovenski kongres v Petrogradu.

Slovenska banka.

Glede ustanovitve slovenske banke je predlagal dr. Preis to-le rezolucijo:

Drugi pripravljalni slovenski shod v Sofiji pozdravlja z zadovoljstvom obvestilo, da so merodajni faktorji ruskih bančnih zavodov sklenili, da se udeležejo s svojimi kapitali ustanovitve slovenske banke v Petrogradu. Ker je s tem izpoljen eden izmed najvažnejših predpogojev, prosi slovenski kongres predstavitevje vseh slovenskih narodov, da deluje na to, da se organizacijski bančni odbori med posamnimi slovenskimi narodi potrudijo, da se udeleže ustanovitve slovenske banke čim najširiši kapitalistični krogovi. Slovenski odbori med poedini slovenskimi narodi se pozivljajo, da najasneje do 1. novembra 1910. naznamajo, s kakšnim kapitalom se udeleže ustanovitve. Na to se ima v Petrogradu sestati bančni komite, obstoječi iz predstaviteljev, izvoljenih v Pragi, in izpopolnjiv z zastopniki posamnimi slovenskimi bančnimi odborov, ki naj vzame v roko ustanovitev slovenske banke.

Slovenska antologija.

Vsečiliški profesor dr. Polivka je stavil glede izdaje slovenske antologije ta-le predlog:

Vzorna slovenska antologija nima namena, da bi podajala izbirno najboljših pesmi posamnih slovenskih narodov, marveč da olajšuje izučenje slovenskih jezikov.

Pri izbiri umotvorov, zlasti prozaičnih, je treba paziti na to, da sledi težji tekst lažjem. Gramatikalna, leksikalna in druga pojasnila naj stojte kot beležke pod tekstrom.

Težja gramatikalna pojasnila, zlasti ona, ki se nanašajo na sintakso, se naj nameste kot opombe konecem teksta.

Knjigi se naj prida mal besednjak. Teksti naj bodo opremljeni z naglasi.

grad je res oko Rusije, kakor je Moskva nje sreč. Tu more tuje skozi oko pogledati misli in čustva Rusije. »Kakor je nastalo moje stolno mesto iz blata na severu pod silo moje volje, tako bo pod mojimi rokami iz slabotne in politično brezpomembne zemlje nastala mogočna in slavna Rusija,« tako je govoril Peter. Iz vse Rusije je segnal skupaj ljudi, vojake, hudočelice in na smrt obsojene ljudi, ki so morali delati na bregu Njeve in stavitvi novo mesto. Mnogo jih je po mrlo. Toda Peter ni odnehal od svojega načrta. Hotel je imeti evropsko Rusijo na znotraj in na zunaj in k temu je potreboval novo stolico ob morju. Počasi je rastlo mesto. Kljubovala je sila prirode. Toda blatni bregovi ob Njevi so bili kmalu zasutti, reka je dobila svoj tek in na nje bregovih je stalo leta 1720. že 1245 hiš s 95.000 prebivalci. Uradni so se preselili iz Moskve v Petrograd, sem je posaval car Peter tudi tuje nčenjake, ki naj bi prinesli svetovno vedo v Rusijo. Prva, v Petrogradu tiskana knjiga je bila: geometrija. Peter Veliki je sposnal pomen baltičkega zaliva na Rusijo. Z novim mestom je hotel Rusiji napraviti oko, s katerim bi gledala Evropo. Petro-

nes na bregu Njeve poleg petrograjskoga arzenala. Na vrhu poševne skale se dviga konj z jezdecem, pod njegovimi nogami se zvija strta kača. Peter ni ljubil Moskve in starih patriarhalnih ruskih običajev. Ako bi ne imel krepke volje, bi niti ne bil prišel do prestola. Njegova sestra, Zofija, se ga je hotela iznebiti, toda ušel ji je srečno. Ko je dobil vlado v svoje roke, je bil brezobjeren; takih ljudi je potrebovala takrat Rusija. Predniki Petrovi so bili ljudje brez sposobnosti, dvor je propadel, država je bila brez sile. V tem času je Peter spoznal zapad in je videl, da je rešitev države v tem, da stopa vsporedno z drugimi. Obiskal je torej zapadne države in je hotel reformirati Rusijo v zapadno državo. Vljud vsej njegovosti zavojni volji ni šlo, kakor je hotel. Njegove reforme v vojski in upravi so kmalu dosegle — zmage, toda dolge lase in brade si Rusi do danes niso dali postridi, nosijo jih še, kakor za Petrovih časov. Moskva je budila Petru mnogo neprijetnih spominov, morda je tudi utulil, da se to mesto ne da impremeniti. Moderno svetovno mesto je moglo postati le popolnoma novo mesto. Tako je nastal Petrograd. Peter Veliki ima v Petrogradu dva spomenika, toda mesto sami tam je najlepši spomenik.

Prejetje prisotnosti

LISTEK.

U Sofiji.

Piše dr. Ivan Lah.

(Dalje.)

Petrograd.

Petrograjski izvoščki se zelo ločijo n. pr. od varšavskih. Tudi petrograjski izvoščki imajo svojo uniformo. Na glavi imajo nekak cilinder, kakor ga je poznala moda pred sto leti, blečeni so v debele temnodmodre sukne, ki jih enako varuje pred dežjem, pred solncem in pred mrzom. Izvoščki višje vrste imajo temnozelene sukne. Navada je tudi, da je izvošček tem bolj debel, čim imenitejši je, tako da po debelosti izvoščeka oziroma kočičja sploh morete sklepati o vrednosti osebe, ki sedi v kočiji. V Petrogradu je do 10.000 izvoščkov. Njih obrazi so tako podobni, da se ti zdi, kakor da so iz enega rodu. Sploh najdeš na petrograjskih ulicah toliko podobnih si obrazov. Stokrat misliš, da ti gre Ivan Savič nasproti že ga hočeš prijateljsko pozdraviti, toda to ni Ivan Savič, kdo je, koliko, je podobnih obrazov. Petrograjski izvoščki ima-

Na zdar" - klice. Za tem je brat Puc v kratkih potekih osinal usmurnovitov zagorskega Sokola in njegovo delovanje. S ponosom je pokazal na lično stavbo, rekoč: "To je naše delo, to je račun o delovanju v dobi 20 let."

Zatem so nastopili govorniki. Omenimo le deželnega poslanca brata Gangla, ki je v vznešenih besedah proslavil idejo sokojsko, se ozri na lokalne zagorske razmere in dal nam je direktivo, po kateri poti naj Zagorci korakajo do cilja, namreč v delu in v smotrenem delu je rešitev.

Modic je apeliral na slovenske starše, ter jim pokladel na srca, da naj pošljajo v novi hram svojo deco, ki se jim bo tam duševno in telesno krepila. Tristo Sokolov je nato koralo z naraščajem, ki ga je bilo nad 130, proti Toplicam. Tu so jih nekateri internacionalci izzivali, za kar pa se Sokoli niso zmenili, ravnajoč se po načelu: Pustimo pse, naj lajajo, dokaz je to, da jašemo.

Po povratku iz Toplic so gostje obedovali po raznih narodnih gostilnah v "Sokolskem domu" pa se je vršil banket, ki se ga je udeležilo okrog 200 oseb. Med obedom je vstopila ga, dr. Tavčarjeva, ki je bila z navdušenjem pozdravljena. Za njo je prisel župnik Berce, ki je prinesel darilo in pozdrav župnika trnovskega Ivana Vrhovnika. Starosta dr. Zarnik je pozdravil gospo dr. Tavčarjevo v navdušenem govoru kot zastopnico ženskega telovadnega društva iz Ljubljane, nato je gospo v imenu Sokolov, ki so si zgradili lasten dom, pozdravil brat Taufer. Brat Julij Novak je slavil slovansko sokolsko idejo; brat Peterman je nazdravil zagorskemu Sokolu v imenu ljubljanske župe I., brat Kajzelj pa je prinesel pozdrave bratov iz Srbije in Bolgarske.

Tovarišem abiturientom!

Minili so časi, ko je slovenski akademik v dobi vseučiliških študij izpolnil svojo nalogo s tem, da je absolviral svojo stroko, se zabaval v veselih družbi in se tu in tam navduševal za narod in njegovo boljšo prihodnjost. Viharni časi so nastopili v kulturnem boju našega malega naroda, kateri zahtevalo od vsakega posameznika; da se v akademiskih letih izobrazi vsestransko, da seže po svetovnih kulturnih idealih. Te ideje so združile mlade ljudi v narodno ratikalno strujo. Cilji, ki jih zasledujejo, so pač med našo inteligenco splošno znani.

Tovariši! S prepričanjem in neslučajno stopajte v društvo! Narodna zahteva je, da ne trati slovenski akademiki brezplodno vseučiliških let, nujna dolžnost vsakega je, da zastavi svoje sile v prid svoji bodočnosti in ojačenju majhnega, teptanega naroda.

V ta namen vas vabimo dragi tovariši med se! Ko boste spoznali, da je volja v nas, ne samo govoriti, ampak ustvariti vse predpogoje za uspešno delovanje med narodom, vam bude postalno naše društvo milo.

"Tabor" je mlado društvo, vendar razpolaga z bogato knjižnico, znanstvene in leposlovne vsebine, prireja predavanja in podnebne izlete.

Zato pa volite samostojno in s prepričanjem?

Za odbor:

Fran Fischer.

Pojasnila dajejo:

Za juriste: Anton Potočnik, Pilštanj na Štajerskem; Aleks. Jakša, Novo mesto.

Za filozofe: Fran Šlibar, Vrancska; Ljudevit Mlakar, Laporje pri Slov. Bistrici.

Za tehnik: Fran Fischer, Gornji grad; Matko Miklič, Trebnje pri Novem mestu.

Za medicince: Mirko Vi. Brezovnik, Vojnik in Stanko de Grelia, Spodnji Logatec.

Dnevne vesti.

+ Belokranjska železnica. »Slovenec« je na res najbolje informirani list na svetu. Celo to že ve, kdaj bodo začeli graditi belokranjsko železnico.

Letošnje leto bodo še porabili za načrt v obravnavne, maja meseca pa začnejo z zgradbo — pravi »Slovenec« s tako sigurnostjo, kakor bi imeli v »Kataliski tiskarni« prvo in zadnjo besedo. »Slovenec« je v srečem položaju, da ve več, kakor železniško ministrstvo samo, in je torej v resnicu najbolje informirani list. V železniškem ministrstvu pravijo namreč, da nič ne vedo, kdaj se bo moglo začeti z zgradbo, kar se nam zdi zelo verjetno, ker še to ni gotovo, če se bo belokranjska železnica sploh gradila! Malo več resnobe v tako velevažni stvari, kakor je belokranjska železnica, bi pač smeli zahtevati od klerikalcev tudi sedaj, ko se boje volilcev in jim vsled tega skušajo nasuti peski v oči. Pri ti prilikli opozarjam volilce v Belo Krajini in sploh v celiem okraju, da imajo zdaj najlepšo priložnost dosegli mar-

sikaj tega, kar potrebujejo in česar jimi dočela dosegli ni dala. Klerikalci se volitve kažejo in že deli, eden všeč želje volilcev s veseljoma imajo. Potreben denar bo že kako došel, to mu ne dela skrbi. Torej, volilci, zahtevajo, maja je dan. Opozarjam pa volilce, da se ne smejo zadovoljiti s nimimi obljubami. Klerikalci obljubijo vse, kar kdo hoče in že voč. Kaj so vse obetali tekem zadnjih dvajsetih let! Izpolnili pa niso niso. Belokranjski volilci naj se torej nikar ne zanašajo na obljube, nego naj se postavijo na stališče: denar na mizo. Za vse, kar bodo klerikalci obljubili, morajo volilci zahtevati zagotovilo, da klerikalci svojih obljub ne bodo mogli pustiti neizpolnjnih, kajti drugače bodo volilci egoljufani, kajti je bil še vsak, kdor je klerikalcem kaj zaupal.

+ Duhovnik o klerikalnem tisku. Po »Venkovu« pravi P. J. Grund v »V. Ztg.«: »Priznati moram, da so katoliški časopisi najslabejši, kakor si jih moremo predstavljati. Imam o tem poročila skoraj s celega sveta. Dal sem si tudi preložiti članke in poročila s tujezječih katoliških časopisov in ti pojavi popolnoma potrjujejo moj nazor. Glavna napaka katoliških listov je surovost in laž. — Torej so to ravno iste napake, ki naši veri najbolj škodujejo! Gotovo nizko mišljenje se javlja tudi v načinu pisanja katoliških redakcij. — Težko je si razjasniti ta pojav! Če hočem povedati resnico, tedaj moram priznati, da jemljam te liste vedno z največjim nezupanjem v roke! Vse v njih je pretirano, povečano, zavito ali zlagano! Tako se naše katoličanstvo vendar ne sme braniti! Tak način pisanja ima za posledico, da cerkev s tem tripi. Katoliški listi bi morali nasprotno se odlikovati pred ostalimi z resnico in nobenim izrazom — toda temu pa ni tako... Mi to beležimo. Svetujemo pa našenim klerikalnemu časopisu, naj si dajo to mnenje katoliškega duhovnika v okvir.

+ Vlada podpira vsenemške liste iz dispozicijskega zaklada. Vsenemški »Alldeutsches Tagblatt« in nemško - radikalni »Ostdeutsche Rundschau« sta si večkrat v laseh. V eni izmed poslednjih številk trdi »Alld. Tgbl.«, da je urednik »Ostd. Rund.« priznal v nekem zabavnom lokalu na lovski razstavi, da dobiva »Ostdeutsche Rundschau« podpora iz vladnega dispozicijskega fonda. To podpora so sicer Wolfu že večkrat očitali; toda listov, ki so to očitali, Wolf ni tožil. To priznanje je tako značilno za našo vladu. Sedanja vlada, kaj rada sama priznava, da je in ostane nemška — da bi pa direktno z denarjem podpirala vsenemško gibanje in sicer z denarjem davkovačev, je vendar vseeno nekoliko preveč. Naša vlada je v resnici tako kratkovidna, da smatra vsenemško gibanje edino-le kot svoje dobro oranje v boju zoper nas Slovane. Prav gotovo pa pride čas, ko se bude vlada premisila na tak nečuvan način podpirati vsenemške liste.

+ Nečuveno postopanje mariborskega sodnika dr. Oswatitscha. Te dni je bil kot priča poklican na okrožno sodnijo v Mariboru neki mariborski Slovenec. Preiskovalni sodnik dr. Oswatitsch začne pričo izpravljati nemško. Priča zahteva, da se zasliši v slovenskem jeziku. Dr. Oswatitsch dovoli, da sme priča govoriti slovensko, zapisnik pa se mora napraviti v nemškem jeziku. Slovenec zahteva, da ga mora sodnik izpravljati slovensko in da se mora tudi zapisnik pisati v slovenskem jeziku. Preiskovalni sodnik se parkrat vpraša pričo: »Sie verweigern mir die Aussage!« in ko Slovenec ponovno zahteva, da se zasliši slovensko, ga dr. Oswatitsch kratkomalo obsoodi na 10 K globe. Slednjič mu še zagrozi, da ga lahko za šest tednov zapre! To so res krasne razmere pri uradih na Štajerskem. Na Koroškem so seveda še mnogo slabše. Zakaj vendar veljajo za Nemce na Kranjskem drugačne postave, kot za Slovence na Koroškem in Štajerskem, ko se njihovo malenkostno število s številom Slovencev v imenovanih deželah niti primerjati ne da? Res čudno se meri pravica v naši ljubi Avstriji.

+ Socialno - demokratične surrosti o avstrijskih Slovanih. »Berliner Tageblatt« ima na Dunaju feljtonista, ki večkrat zelo surove piše o avstrijskih Slovanih. V poslednjih dneh je delal jako neumne dovtipe, o nas Slovencih in našem jeziku. »Vi deňský Denník« poroča, da je ta feljtonist St. Grossmann, ugledni član soc. dem. »Arbeiter Zeitung!« Torej sodrug — ki za denar šteje v »meščanskem« listu zoper Slovane.

+ Klerikalni izleti. Klerikalni slovenski listi, na čelu jih »Slovenec«, delajo velikansko reklamo za izlet na Francosko, ne da bi vedeli, da lahko postane ta izlet v rokah narodnih nasprotnikov jako nevarno orožje. Slovenski klerikalci se hočejo pobratiti s francoskimi nacionalisti ter protestirati zoper framasonsko vladu francosko, ki je kriva vseh porazov rimske politike — obenem pa hočejo tudi protestirati zoper tro-

veso, v kateri se nahaja Monarhija, ki si jo upala zastopiti officialno zoper papršnega enciklika. Po Ljubljani se pa o tem izletu, ki nam Slovencem more v sedanjem položaju le škoditi, govorji vendor le samo mojega zasebnega. Venelo se ga posebno ravnati na stare device, ki bodo lahko v spremstvu in drugi svojih starih priateljev poletelo na Francosko. Toda tudi stari priatelji so veseli, da se bodo njihove mlade priateljice naučile tudi francoskih manir.

+ Orli pogoreli. Češki orli ali, kakor so pravzaprav imenujejo, čuki so hoteli udeležiti zleta poljskega Sokolstva v Krakowu. Zveza poljskega Sokolstva je pa sporočila, da televadske jednotne orlov se pozna, da jih ni povabilna na svoj zlet in da tudi ne pripusti, da bi se na katerikoli način udeležili zleta. — Ti klerikalni čuki so pa res sitni kakor podrepne muhe. Upajo se celo vsiljevati televadnim društvom, ko vendar niso nič drugega, nego dobro plačana lajbgarda raznih kapelanov in fajmonštrov.

+ Iz državne železniške službe. Kot volonterja sta vstopila v službo Robert Herzer za Podnart-Krop in Rafael Grin in Kranj. Premesteni so: oficijal Karel Vitez Hellmann in v žr. dolenjskega kolodvora k direkcijskemu ravnateljstvu VII.; strojni pristav Ludovik Terdin in na kurilnicu v Ljubljani in direktorju oddelku IV.; pristav Pavel Jereb v Gorice za načelnika na dolenjski kolodvor; manipulantinja Lavra Cuderma in Bleda v Kranj.

Nosreča na železniški proggi v Ljublj. V soboto zjutraj peljal je Franc Segar, po domače Brenkovač France, čež tir pri glavarstvu, ročni voziček mimo stopečega vlaka čeravno so bile rampe zaprite. Ko pride čez zadnji tir, pride od druge strani stroj, zgrabi voziček, ga vzdinje in z njimi vred ponesrečenca, ter ga vrže v stran. Poškodoval se je tako na glavi, da so ga odpeljali s prvim vlakom v bolnico.

Penarejena menica za 11.000 K. V soboto je prišel v urad anglo-avstrijske banke v Mariboru neki Greigor Jakubowicz, da bi dvignil za Krizeka v Mariboru na menico 11.000 K. Kot žiranata sta bila podpisana tvrdka Mihael Ilger & sin in trgovec Viljem Ilger v Mariboru. Ravnatelu Bayerju se je pa stvar zdela sumljiva, zato je naročil Jakubowicz, naj pride po denar čez eno uro. Ravnatelj se je med tem časom informiral pri podpisanih tvrdkah. Njegov sum se je upravčil, kajti tvrdki sta mu nazine, da niso podpisale nikake menice za 11.000 K. Ko je Jakubowicz prišel ob določeni uri po denar, ga je stražnik, ki je že čakal nanj, povabil na okrožno sodišče. Jakubowicz je star 23 let in je rojen v Kuzcurniku v Bukovini. Pred kratkim je bil še sodrug neke komisijnske trgovine v Mariboru. V ponarejjanju podpisov je prav strokovnjak. Ce bi ravnatelj Bayer natančno ne poznal podpisov na menici podpisanih tvrdk, bi se bila Jakubowicz skoro gotovo posrečila njene separe.

Umrl je na Lezicah pri Vipavi Anton Žvahut v starosti 81 let. Pogreb je bil včera popoldne.

Glas iz Ajdovščine. Piše se nam: Velecenjeni gospod urednik! Prejeli ste in objavili dne 5. in 14. t. m. v »Slov. Narodu« dva dopisa iz Ajdovščine, ki slika Ajdovce, kot bi bili res pravi kameleoni, ki izpreminjajo barvo po potrebi zdaj iz napredne v klerikalno, zdaj celo v nemškarsko. Pa nikdar ni vrag tako črn, kakor ga slike, tudi Ajdovci niso taki omajljivci, kot jih črni v Vašem cenjenem listu — sam čukovski patron vedi, kdo... Naši tertijsiji, lahko jih naštrem na prste, so res napravili prvi poskus nekake veselice pod firmo slov. kral. »izobraževalnega« društva. Razpolali so prav žalostna vabila tudi po naprednih hišah. Zalepili so jih celo s Ciril-Metodovim kolkom, da bi malo potolazili svojo vest, ter se tako obdobji izdajalsko ravnanje lastnih bratcev. Toda Boštjan in kompanija, dvema gospodoma ni mogoče služiti! Par naših voditeljev, preudarnih mož, se je hotelo prepričati na lastne oči, kakšna bo ta komedija, ni jih pa vodila tja simpatija do klerikalcev. Prireditev je bila po njih pripovedovanju tako klaparna, da so odhajali z veselice res veselega srca, da črnuhi Ajdovščine še niso prav nič okužili. Vzgojili so pač že naše občinstvo toliko, da mu klerikalne prireditev ne bodo nikdar več ugajale. Kar se pa tiče nemškarskega načina, je izključeno, kar je pisal gospod »opazovalec«. Ce bi res vtrajno opazoval, opazil bi, s kakšno vremenu se trudijo za narodne prireditev ter občudovali bi njih zavednost. V nedeljo so imele pri paviljonih tolliko dela, da so zasihičile resnično povhalo, da je veselica tako sijajno gmočno uspel, so pripomogle z lastnim trudem. Na veseljški prostor je prišlo tudi par nemških rodin iz tovarna. Ce so ti lojalno posetili paviljone, jih dame niso smele nečoljano izzivati. Resnica je, da je bilo zraven

tudi par Švicarjev, ki ne razumejo besedice slovenski. Ce je gospod opazovalcev prisluhnih takemu pogovoru, je potem napravil našim damam s svojim dopisom največjo krivico. Tudi so zinuli časi, ko so naše dame še betale s častniki nemški. Za njih prihod se ne zmenijo več že leta in leta. Pač pa smo vedno videli takе nemškutarice, ki so vsakikrat zalezvale marljivo častnike, pa te gospice so hčerke najzagrizenejših farovskih podrepnikov, ki sicer vsak dan zahaja korporativno pred oltar in obličeje mladega kaplana ... Ajdovščina je še vedno narodna: v dokaz naj bo delovanje naših prvih mož in procvičanje vseh narodnih društev: Sokola, Lavričeve ljudske knjižnice, citalnice in podružnične družbe sv. Cirila in Metoda. Ajdovščina je in bo v zgled drugim občinam v napredku in prosveti. Gopod »opazovalec« naj le pridno opazuje v prihodnosti, kakor je v preteklosti, da ne bo delal s prenaglo sodbo komu krivice!

Iz gorische „čukarije“.

V Št. Andreju pri Gorici je tudi »čukarija«. Včeraj so imeli procesijo s »čuki«. Pripravljali pa so se na procesijo s kletvinami ter s sirovostjo. Celo pevk, ki se pripravljajo za prireditve v prid družbi sv. Cirila in Metoda, ne puščajo na miru. Napadli so jih s palicami brez vsakega vzroka seveda. Neki drugi čuki pa je napadel mirnega človeka samo zato, ker jebral vabilo na čukarsko slavnost. Dotični čuk se bo moral zagovarjati pred sodiščem. Kjer je čuk, tam je siruvost. Nikdo ni več varen pred temi divjaki. — »Čuki« iz Št. Ferjana v Brdih nad Gorico so bili napravili izlet skozi Kojsko in Šmartno v Biljam. Poprej so šli še obiskat nunca, da jim pove meda, kaj naj počnejo. Ko so se vračali domov, so divjali in preklinjali ter začeli metati kamenje na dvorišče posestnika Boštjana Maraža. Zadeli so gospodino v roko tako hudo, da je moraliti po zdravniško pomoč v goriško bolnišnico. Čuki-napadalci se bodo moralni zagovarjati pred sodiščem.

Zavedna občina jo občina Miren pri Gorici. Njena last so Velike Roje, kjer je vojaško vežbališče in kjer delajo aviatiki vlezlatne poskuse. Lahko so prekrstili Velike Roje v »Campagna Grande« in po lepkah, ki so vabili gledat vlezlatne poskuse, je res strašilo to ime. Občinsko starešinstvo v Mirnu pa je sklenilo, sporočiti c. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici: da se ima občina Miren obvestiti nemudoma o vsaki prireditvi na Velikih Rojah, da označi pogoje za tako prireditve; lepaki in javni napisi za prireditve na Velikih Rojih morajo biti na prvem mestu slovenski; zemljšče se imenuje »Velike Roje« in ima ostati nespremenjeno ter se ne sme rabiti kake druge označbe. — Starašinstvo je pretestiralo pa tudi proti temu, da je bil dal sneti slovensko zastavo na tribuni. Jakila, tovarnari iz Rupe, povodom izletnih poskusov komisar baron Teuffenbach v Gorici oborožniški asistenti. Gosp. Jakil je bil postavljen tribuno in izobesil postavo na svojem lastnem zemljšču. Energični koraki mirenskega starešinstva v brambo slovenskega značaja goriške okolice so vsega odobravljana vredni.

Goriški klerikalci so povsem na nejasnem glede kolonskega vprašanja. Novostrujarji zabavljajo po »Novem času« in »Slovencu« veleposestnikom, ki so govorili odprtito na shodu, o katerem smo tudi mi poročali. Starostrujarji pa hvalilo veleposestnike ter pi

otvori društveni predsednik g. Stegnar. Poudarja, da so uspehi društvenega delovanja bolj negativni, česar je vzrok tudi predčasno zaključenje državnega zborna. Vlada je odločno proti službeni pragmatiki, ker bi mora, kakor se trdi, v slučaju, da uveljavlja službeno pragmatiko za oficijante, sprejeti v XI. čin, razred vse državno delavstvo. Finančni minister je proti službeni pragmatiki, ker nima potrebnega potrjitev, vojni minister pa zato, ker se boji, da bi ne bili prikrajšani certifikatisti. Tajnik g. Urlep poroča o stanju in delovanju društva za dobo od 1. avgusta 1909 do 17. julija 1910. Društvo šteje 90 članov brez Dolenccev, ki imajo svojo organizacijo. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da je vosten vršil svojo dolžnost, ako ni zaželenih uspehov, ni to krivda odbora. Blagajnik g. Robida izkaže 635 K dohodkov in 216 K 51 v izdatkov. Društveno premoženje znaša 418 K 63 v. Pregledovalec računov g. Sever izjavi, da so računi v redu in predlaga absolutorij. Sprejeto. V razpravo pride predlog g. Franka, da izstopijo sodni oficijanti iz društva in da se porazdeli premoženje po enotah. Predlagatelj je mnenja, da bodo sodni oficijanti organizirani samostojno, preje in več dosegli, kakor pa v skupni organizaciji. G. Jeršan utemeljuje predlog g. Franka. Opisuje razne krize v osrednjem društvu na Dunaju, katerega član je tudi delno društvo za Kranjsko. Odbor osrednje zveze je nastopal proti sodnim oficijantom ne-kolegialno, sovražno. Ker nimajo sodni oficijanti nikakega zaupanja več v zvezu, zato si hočejo ustanoviti lastno društvo. To se je zgodilo že povsod, razen na Tirolskem. G. Šturm je proti razdržitvi. Poudarja, da le združeni oficijanti vseh resortov bodo kaj dosegli. G. Kustrin navaja, da namrava vlada uvesti pri sodiščih ne-kakso reformo, po kateri bi dobili oni oficijanti, ki so popolnoma samostojni delavci, 320 K prispevka na leto. Odbor zveze je proti tej reformi, zato je ločitev potrebna. Po daljši debati, v katero so posegli še gg. Frank, Stegnar, Logar in Šturm, je bil predlog na ločitev sodnih oficijantov iz delžnega društva za Kranjsko soglasno sprejet. Ravno tako je bil soglasno sprejet predlog, da se društveno premoženje razdeli v dva enaka dela. Končno je bil sprejet predlog g. Breskvarja, da se oba odbora po potrebi skupno posvetujeta. Pri nato vrščih se volitvah je bil za predsednika starega društva izvoljen Rado Šturm, za odbornike pa slediči gg. Ant. Logar, R. Mali, M. Kamenšek, F. Urlep, I. Sabec, V. Bischof, L. Tausch, J. Potrat, I. Zorc, M. Lehmann, J. Blaž in D. Zaplotnik; za pregledovalca računov gg. Müller in Peruzzi.

Za Školski dom v Spodnji Šiški daroval je g. Fran Iglič, trgovec na Mestnem trgu 20 K. Hvala! Na zdar!

Slovanski jug.

Radi poskušenega atentata na generala Varešanina je izvršila policija hišno preiskavo v prostorih srbskih akademikov društva »Zore« na Dunaju in »Srbadje« v Građen. Policija je odnesla vse društvene zapisnike in druge spise. Oblast bi baje rada dognala, ako ste bili morda ti dve društvi v kaki zvezi z atentatorjem na generala Varešanina Zerajčem. Policija je izvršila hišno preiskavo na temelju neke brezimne denunciacije. Razume se samo ob sebi, da možje postave niso našli ničesar obtežilnega.

Belgradski pevci v Sarajevu. »Beogradsko pevačko društvo« je priredilo pretekli teden izlet v Sarajevo, da se udeleži razvijanja zastave odobnega »Društva srbskih žen«. Belgradski izletniki so bili tako od Srbov, kakor tudi od Hrvatov sprejeti bratsko in nad vse presrečno. Koncerta, ki so ga priredili v Sarajevu, so se udeležili ne samo Srbi, marveč, kar je posebno znamenito, tudi sarajevski Hrvatje neklerikale. Dirigent na koncertu je bil znani srbski glasbenik in skladatelj Mokranjac.

Naknadna dejelnozbarska volitev v Splitu. Vsled smrti poslanca Vieka Milića je izpraznjen mandat v veleposredniški kuriji splitski za dalmatinski dejelni zbor. Dopolnilna volitev je razpisana dne 12. septembra. Hrvatska stranka bo kandidirala odvetnika dr. Gaja Bulata, bivšega dolgoletnega tajnika trgovske in obrtnice o Splitu. Volitve se udeleže tudi lahoni in pravaši, vendar je izvolitev dr. Balata zagotovljena, ker bodo zanj glasovali tudi naprednjaci.

Kongres slovanskih socialnih demokratov v Sofiji. Slovanski socialni demokrati nameravajo kot protidemonstracijo proti vseslovenskemu kongresu prirediti v Sofiji mednarodni shod slovanskih socialnih demokratov. Nemške socialne demokrate v Avstriji bo baje na tem shodu zastopal podpredsednik av-

strijskega parlamenta poslanec Peterstorfer.

Reaktivisan hrvatski profesor. Profesor realne gimnazije v Osiku, J. K. Švrljuga, je bil pred dvema letoma pod Rauchom umirovljen, ker se ni bil odkrito kazeti svojega opozicionalnega mišljenja, in je na to prevzel uredništvo »Narodne Obrane«. Kakor sedaj hrvatski listi javljajo, bo profesor Švrljuga reaktiviran in bo vsled tega odstopil od uredništva »Narodne Obrane«. Profesor Švrljuga se je udeležil vseslovenskega časnikarskega kongresa v Sofiji.

Stanojevičeva knjiga »Zgodovina srbskega naroda« je došla. Naročniki iz Ljubljane jo lahko dober vsak dan od 10. do 12. opoldne v uredništvu »Slov. Naroda«. Ostalin naročnikom se pošlje po pošti.

Razne stvari.

* **Velika tativna.** V Egiptu je Nemec Pavel Webber okradel nek banko za 150.000 mark. Denar je izročil svoji ljubici, neki Židinji, s katero je pobegnil v Ameriko. Vožila sta se v kabini prvega razreda. Ko sta dospela v New York, so ju aretirali.

* **Porod v gledališču.** V nekem gledališču v New Yorku je te dni med predstavo porodila neka gospa krepkega dečka. Z igro so takoj prenehali, moške so takoj zapodili iz gledališča, nekatere ženske pa so pomagale presenečeni materi v ambulančni voz.

* **Izseljevanje v Zedinjene države.** V enem letu, to je od 1. julija 1909 do 1. julija 1910 je prišlo v newyorško luko 895.000 izseljencev. Od teh jih je poslala izselniška oblast na Ellis Islandu 14.562 nazaj v njihovo domovino, to je več kot prej v treh letih, dasiravno je prišlo v prejšnjih treh letih 2.500.000 naseljencev v Zedinjene države.

* **Župnikovo znamenje.** Iz pohodne Bavarske so zopet poroča o nekem takem vzoržniku, kakoršen je bil župnik Scheuer, ki je imel nezakonskega otroka, pregoril otrokovo mater, da je po krivem prisegla, on pa jo je popihal v Ameriko. Župnik Gressmann v trgu Ganacker je imel mlado, čedno kuhanico. Nekega dne ali neke noči sta se pa sporekla in kuhanica je pustila službo v farovžu. Priporovedovala je potem ljudem, kako prijetno je bilo v farovžu, dokler se je župnik ni naveličal, da sta živelka kot mož in žena i. t. d. Za te govorice je izvedel tudi župnik, ki je svojo bivšo kuhanico tožil radi obrekovanja. Pred sodiščem v Landauu je župnik klical boga v vse svetnine za priče, da ni nikdar spolno občeval s svojo bivšo kuhanico. Župniku je sodišče seveda vse verjelo, kuhanici pa nič. Hotela je dokazati, da sta večkrat skupaj spala, sodišče pa takega dokaza ni priprustilo. Kuhanica je bila obsojena na šest mesecev ječe in na 100 mark denarne globe. Dekle pa s to razsodbo ni bilo zadovoljno. Vsled njene pritožbe se je due 2. julija bavilo z njo in »njenim nedolžnim Alojzijem« dejelno sodišče Straubing, ki je dovolilo toženki, da do kaže svoje trditve. Bivša župnikova kuhanica je izjavila, da je najboljši dokaz za njeno trditev to, da ona ve, da ima župnik neko znamenje na takem delu telesa, da bi tega nikakor ne mogla vedeti, ako bi z župnikom ne bila skupaj ležala. Na to izjavo je župnik odgovoril, da ne ve, da bi imel kako znamenje. Vsled odredbe sodišča je župnika preiskal zdravnik, ki je izjavil, da ima župnik v resnicu znamenje, katero je pri njem videla. O tem znamenju je govoril župnik tudi s kuhančnim očetom, kateremu je zatrjeval, da nima nikakega znamenja, njegova hči do torej nesramno laže, ako trdi, da je pri njem videila kako znamenje. Predsednik sodnega dvora je župnika prav pošteno nahrulil, kako se je mogel on kot duhovnik tako grdo lagati kuhančnemu očetu. Župnik je odgovoril: »V sili se že sme lagati. In celo pred sodiščem da zdrnete tako brez sramu lagati, mu zabrusi predsednik v obraz. »Za take dušne pastirje se lepo zahvalim.« Na vprašanje, če se je res sprehabal s kuhanico roko v roki, je odgovoril župnik: »Mogoče je že, da sem včasih malo bližje ne prišel.« Pod pristego zaslisan orožnik je izpovedal, da sta župnik in kuhanica živelata, da o njunem razmerju niso govorili samo odrasli ljudje, marveč že otroci. Bilo je torej povsem jasno, da prva odsodba nikakor ne bo mogla obveljati. Vendar se pa sodišče ni moglo prepričati o popolni resničnosti kuhančnih trditv, kajti župnik je začel zatrjevati, da je kuhanica videla njegovo znamenje s kozimi ključavnico. Te trditve kuhanica ni mogla ovreči, kajti manjkalo je, da je za to nepotrebna dokaza — nezakonskega otroka. Takemu dokazu šele bi bilo sodišče moralno verjeti, da se župnik in kuhanica nista gledala — skozi klij-

čavicos. Ker tega dokaza ni bilo, jo prisivno sodišče obodilo bivalo farovško kuhanico na 20 mark globe. Župnik je kapljan naj torej poslu, da jih njihova znamenja ne bodo hindala!

Izpred sodišča.

Ponovljeno. Dne 1. junija t. l. je izročil prof. Ivan Kociper, blagajnik »Slov. krčanske socijalne zveze za Štajersko« 18letnemu Ignacu Šimonecu, uslužbencu imenovanem organizacije, zmesek 250 K. Šimonec bi moral izročiti to svoto urednikoma klerikalne »Straže«, Žebotu in Kemperetu, kot mesečno plačo. Šimonec je denar porabil zase, zato je bil te dni pred okrožnim sodiščem v Marienburgu obsojen na tri meseca ječe.

* **Za maše.** Tam pri Sv. Marjeti na Spod. Štajerskem je bil pred leti za kaplana France Lovrenko, ki je zdaj za kaplana v Veliki Nedelji. To je bogabožec človek, ki silno skribi za izveličanje duš, ki trpe neskončne muke tam v tistem kraju, ki se imenuje vice. Ker so pa maše, kakor uči katoliška vera, najizdatnejše sredstvo, s katerim je mogoče pomagati nesrečnim dušam v vicih, zato si je kaplan Lovrenko vzel za cilj svojega življenja, da z neprestanim maševanjem resi čimveč duž iz vic. In zato je nekoga dne pri spovedi naložil neki kmetici z pokoro, da plača 300 K za maše. Pobožna ženica je seveda tudi storila, ker je bila mnenja, da ji sicer ne bodo odpuščeni njeni grehi. Kaplan Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si je znan pridobil hranilno knjižico, na katero je imela kmetica naloženo v hranilnici v Ptiju 600 K. Vendar mu je pa žena izročila knjižico samo pod pogojem, da sme kapljan porabiti za svete maše samo obresti, knjižico z glavnico bi ji pa moral vrniti, kadar bi ona to zahtevala. Kapljanu Lovrenku pa teh 300 K še ni bilo dovolj, hotel je imeti še več denarja za maše in za rešitev duš. Kmalu si

Nekdanjihga poslovnih vseh na mesec avg. 1912.

čim	čas	Števje vmesa	števje vmesa	Vetrev	Neblo
16.	2. pop.	7312	254	sl. jzah. slab jug	jasno
,	9. zv.	7326	196	brezvetr.	-
17.	7. zj.	7346	150	-	-

Srednja predvčerajšnja temperatura 19,5°, norm. 19,8° in včerajšnja 20,8°, norm. 19,8°. Padavina v 24 urah 0,0 mm in 0,0 mm.

Krojaškega pomočnika

ki bi razumel poleg dela za gospode tudi delo za dame se takoj sprejme. Ponudbe pod „A. B. št. 8“ na upravn. »Slo. Naroda«. 2439

Za mesec starega, zdravega 2442

otroka

so ite boljša redina na Gorjaku ali blizu Ljubljane, ki ga sprejme v vsej. — Ponudbe s pogoji naj se pošljejo pod: L. Brunič, Trst, glavna pošta, poste restante.

Preda se 2443

ŽAGA

„Vollgatter“ širokost 80 cm, v prav dobrem stanju.

Več se izve pri Ivanu Lampetu, Črn vrh pri Idriji.

Gostilna

pri glavnem kolodvoru s koncesijo, vsemi pravicami in gostilniško opravo se vsled bolezni predra. Mesar in trgovce se nujno potrebuje.

Ponudbe pod gostilna št. 2433 na upravn. »Slo. Naroda«.

Agenti

ki bi hoteli zastopati veliko banko s prajo in garantiranih sreč, dobro poleg visoke provizije stalno zaslužno. Marljive osebe si lahko zaslужijo.

po 20 do 50 krov na dan.

Vsekod si lahko ustanoviti najboljšo eksistenco.

Ponudbe na: Effektenbank, Budim-Pošta, V., Börse, Postbahnhof 78. 2336

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino

1774

KUĆ

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4 —.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Mlad trgovski sotrudnik

ki je služboval že v neki trgovski pisarni, več manufakture, špecerijske in galantrijske stroke, ter ob teh deželnih jezikov, strojepisja in knjigovodstva; želi premeniti službo v kako pisarno, event. tudi v kako prodajalno. 2435

Cenj. ponudbe naj se pošljejo pod: „Sekret 375“ poštneležeče Idrija.

Josip Sterle,

posameznik in premožen medvednik levec

v Korintičah, pod Šmendak pri Št. Peteru na Krazu piše sledete:

Gospodu

Gabrijel Piccoli

lekarnarju

v Ljubljani.

Vašo tinkturom za želodec sem že vso z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini ter se Vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 steklenic. Vaše tinkture za želodec. 711

Zaloga
sukna, plitna,
:: mednega in ::
manufakturnega
blaga.

Franc Šošvan sin, Ljubljana

Mestni trg štev. 22 in 23.

Manufaktura vlažljivina.

2200

Handica poljopr.

Največja zaloga
:: preprog. ::
Popolne opreme
:: za neveste. ::

Solicitator

samostojen delavec, izvežban v izvrsilni, kakor v vseh izvanspornih strokah, ite službe v odvetniški pisarni.

Naslov pove upravnemu »Slo. Naroda«.

Suhé 2308
brastove deske
približno 10 m² se prodadó pri
gosp. G. Bartholomé v Tržiču.

Gostilna

se odda s 1. avgustom v najem, oziroma na račun.

Vpraša se pri L. Tomaziju v Spodnji Ščitki. 2445

Odda se z avgustom eventualno z novembrom lepo 2426

stanovanje

s 4 sobami v I. nadstropju.

Izve se: Slovenski trg št. 8 (trg pred sodnijo).

Vinko Janežič

poštni asistent in nadporočnik v rez.

Mici Janežič roj. Zupan

2446

— paračena. —

Št. Peter na Hrazu meseca julija 1910. Postojna

Zahvale zahvale! Majvečja zaloga Zahvale zahvale!

najfinjejsih barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor :

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetniško in študijsko slikanje.

Horadamove patent. akvarelne barve

za Solo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stoglie).

pristne franceske, in za ljudske šole v škatljicah.

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetnike in prijatelje umetnosti.

Firmeži, olja in retuže za slikarstvo.

Slikarsko platno

z oljnatim in krednim temeljem.

Vzoreci za zobne slikarje

vedno najnovije na razpolago pripreča

Adolf Hauptmann, Prva krajska tovarna oljnati barv, firmeži, oljev in steklenice bleja.

Zagrebška tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena, izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bodete li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu pravemu : Franckovem: kavnem pridatku z mlinčkom, iz zagrebške tovarne.

d. Zaga V. 7.1912. 5:9 L.V.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Dolžniška glavnica € 5,000.000.

Strošarjeva ulica štev. 2.

Reservni fond 450.000 krov.

Sprejem vloge na lažnice in na tečni račun ter jih obvezuje celi dan vloge po čisti

410
420

izvaja in prodaja stroški in vrednosne papirje vseh vrst po dnevnom kurzu.

Banka bratov držive

Gradoč, Karrenbergasse 7, II. nadst.

Osobni kredit in posejila za raziskanje uradnikom, profesorjem, včiteljem in razvijencem itd. pod najugodnejšimi pogoji eventualno tudi brez poroka proti enkratnemu poročevalnemu prispevku. Nikakih predstrelkov. Prospekti in pojasnila daje za Kranjsko. 1845

J. Kossm, Ljubljana, Krakevski nasip št. 22.

Restavracija in mesarija

v večjem mestu na Belešnjaku blizu kolodvora na glavnem trgu blizu farne cerkve, dobro idoča se radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji 2409

odda v najem

gostilničarju-mesaru. Ponudbe pod „Restavracija št. 100“ na upravnemu »Slo. Naroda«.

Prodam ali oddam takoj v najem Restavracijo Friedl

Zglasiti se je pri lastniku restavracije

Jos. Schrey, Južni kolodvor.

2438

Nikdar več!

ne premenjam mila, odkar rabim Bergmannovo bilino mladino mlečno milo z lesen konjičkom (znamka lesen konjiček) tvrdke Bergmann & Co. Dečin na L., ker je to edino najbolj učinkujote medicinalno milo proti solnicnim pegam in za negovanje lepe, mehke in nežne polti. Kos po 40 vin. se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. II 505

Usojam si vladivo opozoriti, da sem prevzel glavno zastopstvo

„Prve Češke“ živiljenske zavarovalnice.

1986 Nadalje opozarjam, da prekrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg št. 6, I. nadst.

C. kr. avstrijske

državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljavem od

1. januara 1910.

Prihod iz Ljubljane (juž. izl.)

7-09 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-26 zjutraj: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-12 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Jesenice, z vzezi na brzovlak v Celovcu, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolin, Kranj.

10-40 dopoldne: Osebni vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst, Celovec.

11-32 popoldne: Osebni vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

1-30 popoldne: Osebni vlak v smeri: Trbiž, Celovec, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

2-58 zvoden: Osebni vlak v smeri: Trbiž, Celovec, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

3-30 zvoden: Osebni vlak v smeri: Trbiž, Celovec, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

4-17 zvoden: Osebni vlak v smeri: Trbiž, Celovec, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

5-58 zvoden: Osebni vlak v smeri: Trbiž, Celovec, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6-35 zvoden: Osebni vlak v smeri: Trbiž, Celovec, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-3